

Enmalige Nederlandse editie:
de bekroonde Malaparte-thriller
van het Italiaanse bestsellerduo

MONALDI
& **SORTI**

MALAPARTE

**EEN
DOOD
ZOALS
IK**

LITERAIRE THRILLER

Aldus Boek Compagnie

**MONALDI
& SORTI**

MALA
EEN DOOD
PARTE
ZOALS IK

LITERAIRE THRILLER

Vertaald door Fred Baggen

LEESFRAGMENT

Aldus Boek Compagnie
2026

Woord vooraf

Dit boek is voor 100 procent fictie. Ook al beantwoorden de personages ten dele aan de naam van mannen en vrouwen die echt geleefd hebben, ze vertegenwoordigen geen echte entiteiten, maar de zuiver historische en esthetische herinnering die ze bij de latere generaties hebben nagelaten. Wat ze echt waren en deden, blijft uitdrukkelijk buiten deze roman – zoals bij elk puur narratief werk dient te gebeuren.

Inhoud

Plaatsen van handeling 8
Dramatis personae 9

Hors-d'oeuvre 12

CAPRI, ZOMER 1939

Het veulen uit Kentucky 17

De natuurprofeet 28

Agnitie 40

Een Vrouw Zoals Ik 50

Over de auteurs 56

Over de uitgeverij 58

Plaatsen van handeling

Het eiland Capri

Een ziekenhuiskamer in Rome

Het slagveld in Bligny en Saarburg, Frankrijk
Prato en omgeving

Dramatis personae

DE HELD

Curzio Malaparte (1898-1957), *Italiaanse schrijver,
collectionneur van vrouwen en onheil*

ACHTER DE SCHERMEN

Benito Mussolini (1883-1945)

Adolf Hitler (1889-1945)

Stalin (1878-1953)

Lenin (1870-1924)

Warren G. Harding (1865-1923), *van 1921-1923
president van de vs*

Harry F. Sinclair (1876-1956), *Amerikaanse oliemagnaat*

Maksim Gorki (1868-1936), *Russische schrijver
en revolutionair, gevlucht naar Capri*

Aleksander Bogdanov (1873-1928), *Russisch schrijver
en politicus, rivaal van Lenin*

Hermann Göring (1893-1946), *hoofdbevelhebber
van de Luftwaffe, beoogd opvolger van Hitler*

Edmund Forster (1878-1933), *legerpsychiater.
In 1918 kreeg hij de jonge korporaal Adolf Hitler
onder behandeling*

BIJROLLEN

Febo (?-1942), *hartsvriend van Malaparte*
Pamela Reynolds (1915-1935), *jonge Engelse dichteres*
Richard Reynolds (1868-1947), *Pamela's vader, lid van de Fabian Society*
Percy Winner (1899-1974), *Amerikaanse journalist, hoge officier van het Office of War Intelligence (OWI)*
Mona Williams (1897-1983), *Amerikaanse miljardair, diva van de roddelbladen*
Graaf Eddie von Bismarck (1903-1970), *minnaar van Mona Williams*
Prins Francesco Caravita di Sirignano (1908-1998), *aanbidderlijke vrouwenverslinder met een gat in zijn hand*
Axel Munthe (1857-1949), *Zweedse arts en romancier*
Chantecler (1905-1981), *juwelier en dandy, held van de Caprese nachten*
Edwin Cerio (1875-1960), *voormalige burgemeester van Capri*
Edda Ciano Mussolini (1910-1995), *dochter van Mussolini*
Galeazzo Ciano (1903-1944), *minister van Buitenlandse Zaken en schoonzoon van Mussolini*
Prins Philipp von Hessen (1896-1980), *grote vriend van Hitler*

MET DE SPECIALE MEDEWERKING VAN...

Noël Coward (1899-1973), *maker van musicals en blijspelen*
Gracie Fields (1898-1979), *zangeres en actrice*
Barbara Hutton (1912-1979), *Amerikaanse miljardair*
Giacomo Matteotti (1885-1924), *martelaar van het antifascisme*
Amerigo Dumini (1894-1967), *Italo-Amerikaanse sluipschutter, moordenaar van Matteotti*

en vele anderen...

Hors-d'oeuvre

'DE HELE DAG ZIJN WE AL NAAR U OP ZOEK, signor Malaparte,' zei Marelli, de lange kale. 'We hebben u wat mee te delen. Er loopt een strafonderzoek naar u, met de beschuldiging van moord.'

Al sprekend keken de OVRA-agenten naar hun schoenen. Ze oogden zo ongemakkelijk dat die slechte berichten bijna voor hen bestemd leken in plaats van ondergetekende.

Zelfs voor de geheime politie van Mussolini was het geen dagelijkse kost om een feest van rijke, beroemde mensen binnen te dringen, terwijl het orkest Cole Porter speelt, de obers stromen Chablis serveren en overal bladen vol canapéhapjes rondgaan.

Die twee kregen vast een hongerloontje, zoals alle lagere spionnen, en met het water in de mond keken ze om zich heen.

'Word ik beschuldigd van moord? En wie mag ik dan wel vermoord hebben?'

'Signor Malaparte, we hoeven hier niet op dit uur in discussie te treden. Kunnen we morgen even praten? Tegen tweeën bijvoorbeeld.'

'Ik heb niemand kwaad gedaan. Behalve in de oorlog, aan het front.'

'Zeker, misschien. Maar daar hebben we het morgen wel over. U bent schrijver, nietwaar?'

'Dat weet u.'

Toen het eerste ongemak voorbij was, plukte een van de twee OVRA-agenten bliksemsnel van een blad een handvol minipastetjes met mozzarella, gegarneerd met olijven en kappertjes, en sloeg die achterover.

'Maakt u zich dan maar geen zorgen. Aan fantasie zal het u niet ontbreken!'

Grinnikend, met de mond nog vol, verdwenen ze in de menigte.

CAPRI, ZOMER 1939

Het veulen uit Kentucky

‘WAT BEN JE WREED, MALAPARTE. Ik heb je honderd keer uitgenodigd, maar pas vanavond was je zo goed te komen.’

Terwijl Mona Williams me welkom heette in de oprijlaan van haar villa op Capri, sprong mijn blik van haar wonderschone aquamarijnkleurige ogen naar de enorme saffier van Cartier, die houvast kreeg van een diamanten collier om haar hals.

Het was Mona's favoriete visitekaartje als ze gasten ontving, want daardoor wist iedereen weer dat Mona getrouwd was met Harrison Williams, een man van zeshonderd miljoen dollar.

Haar verzameling ex-mannen behelsde Henry James Schlesinger, de chicste vrijgezel van Kentucky, en James Irving Bush, de aantrekkelijkste man van Amerika. Maar voor Mona was het geluk nooit uit de liefde gekomen, als wel uit Chanel, Lanvin, Balenciaga en andere goden die haar zes jaar eerder hadden verkozen tot 'best-dressed woman in the world'. De kranten waren gek op alles wat Mona deed, of ze nu op pantoffels theedronk in haar huis in Parijs, een party opende in het enorme appartement aan Fifth Avenue in New York, of te paard voorbijflitste in de onmetelijke weiden van haar landgoed Oak Point in Bayville. Ter verwezenlijking van haar droom, de Europeanen elegantie bijbrengen (zij, de dochter van een stalknecht uit Kentucky), had Mona op Capri de fraaiste en meest luxueuze woning gekocht die het menselijk brein, of dat van Mona, zich voor kon stellen.

Bij de dood van Harrison (maar dat had niemand nog kunnen voorzien) zou ze de top bereiken door te trouwen met haar persoonlijke interieurontwerper, graaf Eddie von Bismarck en zo gravin Mona Travis Strader Schlesinger Bush Williams von

Bismarck te worden. Niet gek voor de dochter van een stalnecht uit Kentucky. En nu heetten zij en haar beroemde salfier van Cartier mij welkom bij de ingang van haar villa op Capri.

'Mona, schat, je hebt gelijk,' verontschuldigde ik me, en ik gaf haar een handkus. 'Je hebt me honderd keer uitgenodigd. Maar je weet dat ik pas vanaf de honderdste erop inga.'

'Dan klopt het wat ze over je zeggen, Malaparte. Je bent onbeschoft en zelfingenomen.'

'Alleen als ik een heel aantrekkelijk vrouwspersoon tegenover me heb. Zeg me, alsjeblieft, dat je man ver weg is, in Amerika.'

'Ja, maar hij komt je hier in elkaar meppen,' grapte Mona met enige gêne; ze bedroog regelmatig haar aanbeden Harrison, die nooit naar Capri kwam en haar op zijn beurt bedroog met Coco Chanel. Even was ze zonder haar Britse nepaccent waarmee ze haar eigen tongval verdoezelde. Intussen was ze mij al vergeten en zwaaide ze naar iemand anders: achter me, in de lange met een pergola overdekte laan kwamen Gracie Fields en haar man Monty Banks eraan, omgeven door een zwerm vrienden.

Mona, Gracie en Monty wisselden kussen, omhelzingen en kreetjes alsof ze elkaar jaren niet gezien hadden (ze hadden drie dagen tevoren nog samen geluncht). Zonder de vrienden om hen heen nog een blik waardig te keuren, verdwenen ze gedrieën lachend in een van de vele laantjes die uitkwamen op het landgoed.

Il Fortino, zo heette de residentie van Mona, was een van de exclusiefste uithoeken van Capri, en zijn fundamenten stonden op niets minder dan de ruïnes van een villa van de Romeinse keizer Augustus. In de loop der eeuwen waren binnen zijn muren de meest geliefde tweevoeters ter wereld ontvangen: ge-

kroonde hoofden, staatslieden, bankiers en kunstenaars van naam en faam. De vrouw des huizes mocht graag langs haar neus weg memoreren dat het de woning van Bizet was geweest, en dat Bizet voor de toneelmuziek van *Carmen* inspiratie had opgedaan door het geluid van de brekende golven op het privéstrand.

Meer nog dan een villa was il Fortino een ranch, een ranch die geen kudden herbergde, maar één schitterend veulen uit Kentucky. Il Fortino strekte zich uit op een groot terrasvormig terrein dat schuin afliep naar de zeearm tussen Capri en Napels, en telde drie aparte gebouwen en een weelderig park van vijftienduizend vierkante meter. Het lag aan de noordoostkant van Capri en gaf een grandioos uitzicht op de hele Golf van Napels, tot aan de vulkaanmond van de Vesuvius. Naar het binnenland toe bood het een panorama zover het oog reikte op de glooiende heuvels van Capri, met tal van witte huisjes met een koepeldak, alle ontworpen in die onmiskenbaar Caprese stijl die ik altijd zo heerlijk saai heb gevonden.

Mona had van il Fortino haar persoonlijk rijkje gemaakt. Omheind als een fort, onmogelijk van de buitenkant af te fotograferen, omvatte het een kustgedeelte waarvandaan de vrouw des huizes het vasteland kon bereiken zonder voet te zetten op de rest van het eiland en zich onder de gewone mensen te mengen. Ze hoefde anderen ook niet om water te vragen, want Mona ving het regenwater op in enorme cisternes waar ze baadde, en dat was naar haar zeggen het geheim van haar schoonheid, alleen maar baden in regenwater. Signora Harrison Williams, zoals Mona door *Vogue* werd genoemd, was vervolgens besmet geraakt door het tuinvirus, en ze had het park gevuld met zoveel variëteiten dat het soms leek of je in een Amazonewoud terecht was gekomen.

Om goed te begrijpen wat ik schrijf moet je minstens een

keer in een grote villa op Capri geweest zijn, met zijn tuin, zijn bloeiende perken en met bomen omzoomde lanen. Op Capri groeit elke plantensoort twee keer zo groot als normaal, als een prehistorisch monster, en de planten- en bloemengeur is zo idioot intens dat je versuft dreigt te raken en dreigt flauw te vallen. Als je voor het eerst op Capri landt, is het, als je geurgevoelig bent, beter om je neus te dichten met een kurk of iets dergelijks. Die avond dreigde de uitwaseming van de blauweringen, de rozen, de magnolia's en de pas gemaaide weiden van il Fortino, vermengd met zweepslagen zeewind die naar zout, algen en wit zeeschuim rook, me bijna de adem te benemen. De wind waaide tussen de kruinen van de bomen als een fluitorkest, en er kwam een lieflijke zucht uit, welhaast een gelispel, een geheimzinnig vrouwengemurmel.

'Zie je dat? Dat is Malaparte,' hoorde ik een groepje Amerikaanse meisjes fluisteren toen ik langsliep.

'Malaparte? Wie is dat?'

Achter een boom zocht ik beschutting tegen de wind om een sigaret op te steken, terwijl de meisjes roddelden.

'Die mooie man in smoking, met de brillantine en de slobkousen. Ken je hem echt niet? Hij is een fenomeen.'

'Wat is er zo bijzonder aan hem?'

'Hij is een schrijver. En hij is compleet gestoord. Met zestien jaar liep hij van huis weg om dienst te nemen in de Grote Oorlog. Na de wapenstilstand werd hij een fanatieke fascist, maar toen durfde hij in een paar romans Hitler en Mussolini voor de gek te houden. Ze zeggen dat de nazi's in Duitsland zijn werken hebben laten verbranden. Hij is naar Frankrijk gevlucht, maar de Italianen hebben hem gearresteerd. Mussolini laat hem nu vrij, maar alleen omdat hij als schrijver zo succesvol is. In het begin wilde niet één uitgever hem uitgeven en moest hij het in eigen beheer doen, de censuur nam zijn boeken in beslag. Nu is

hij een beroemdheid, vrouwen zijn gek op hem. Als iemand hem beledigt, daagt hij hem uit voor een duel, met een degen. En hij wint altijd.'

Ik liep door over de oprijlaan, die door twee rijen fakkels werd beschenen. De lucht waar nog zonlicht kwam, werd doorkliefd door lagen gelige wolken, amberkleurige wolken, dik en plakkerig. De stroom gasten die van de oprijlaan kwam was onstuitbaar, het gekwebbel en gelach leken op het gezoem van een zwerm reusachtige wespen. De in de avondwind flakkerende fakkels vervormden de trekken van de gezichten en veranderden ze in langwerpige, zwartige maskers, Afrikaanse maskers, Javaanse maskers, van Dajak koppensnellers uit Borneo.

'Ha, Malaparte! Ik moet je de groeten doen van Bernard Grasset uit Parijs.'

Ik groette in het wilde weg terug, zwaaiend naar die groteske gezichten, zonder ze te herkennen; misschien was het hertog Diaz, of markies Medici del Vascello, of een van de ontelbare neven en nichten van de Italiaanse koning die graag Capri aandoen: de hertog van Pistoia, de hertog van Ancona, de hertog van Bergamo of de hertog van Spoleto, allemaal zeer geëerd en allemaal hetzelfde, als de eieren van de beroemde kwartels op Capri.

Terwijl de stroom gasten me meesleepte, zag ik even Virginio Gayda, de oppermachtige, opperfascistische en opperracistische directeur van *Il Giornale d'Italia*, die honderduit lachte met een glas wijn in de hand, en hardop zei dat het met Engeland gebeurd was, en hij wist niet dat hij nog maar krap vijf jaar te leven had, omdat weldra de oorlog zou uitbreken en op een dag een bom in zijn huis in Rome hem aan stukken zou blazen, terwijl hij Engelse les nam.

Me met mijn ellebogen een weg banend kwam ik eerst bij de

ingang van de hoofdwoning, en toen in de bibliotheek. Het was een grote ovale ruimte met hoge ruiten die uitzagen op de tuin, met een gemengde inrichting, deels Louis xv, deels rococo. In het voorbijgaan werd ik charmant begroet door graaf Eddie von Bismarck, de officiële minnaar van Mona Williams. Hij was door Mona's echtgenoot aangenomen als interieurontwerper en ceremoniemeester omdat hij een echte Europese aristocraat was, en verder omdat hij homo was en dus bij Mona, die veel meer van haar villa, haar juwelen en haar tuin hield dan van mannen, niet veel klaar zou spelen.

Ik mocht Eddie von Bismarck. Hij had de pest aan Hitler, het nazisme, de domheid van het nazisme, de domheid die in die jaren in Duitsland had gezegevierd. Er is maar één ding erger dan een wreed volk, en dat is een wreed en dom volk. Eddie was echter de kleinzoon van de beroemde Duitse kanselier Bismarck, die veel tekortkomingen had, maar niet dom was. Graaf Eddie von Bismarck was aan lagerwal geraakt, maar hij was een van de weinige aristocraten, generaals en staatsambtenaren die wisten dat Hitler gek was, en de nederlaag in de oorlog en de ineenstorting van hun oude wereld al aan zagen komen.

'Ha, Eddie, nog nieuws uit je dierbare vaderland?'

'Slecht nieuws, Malaparte, alleen maar slecht nieuws. Het leven is er een nachtmerrie, iedereen beeft van angst. Mensen verdwijnen soms zomaar uit de roulatie en komen niet meer thuis. Maar iedereen houdt zijn mond, iedereen heult mee. Niemand durft wat te zeggen.'

'Ook hier bij ons in Italië kunnen veel dingen niet gezegd en opgeschreven worden.'

'Ja, maar bij jullie heerst menselijkheid. Het nazisme is onmenselijk. Het fascisme is juist menselijk,' zei Eddie, nippend van zijn bloody mary. 'Mussolini is menselijk. Hij heeft gevoel voor muziek. Hij speelt viool.'

'Ik weet niet of het fascisme menselijk is. En Mussolini speelt beroerd. Het lijkt een kat in nood. Niet te veel drinken, Eddie.'

'Reken maar. Malaparte, staat volgens jou de oorlog op uitbreken?'

'Vast niet, Eddie.'

Iets verderop was een piano te horen. Aan de toetsen zat die aardige lummel van een Noël Coward, een dikke vriend van de vrouw des huizes, 'I went to a Marvellous Party' te neuriën. Vier of vijf verrukkelijke meisjes op zoek naar de prins op het witte paard, het soort meisjes dat je altijd tegenkomt op de golfclub Acquasanta in Rome, wiegelden rond de piano. Ze gaven Noël te drinken, hielden de asbak bij, aaiden op allerlei manieren over zijn bol in de hoop door hem die avond nog ontvoerd en per vliegtuig meegenomen te worden naar Broadway, naar Hollywood, om fortuin te maken in Amerika. Geheel onverschillig voor de charmante meisjes (hij was meer geïnteresseerd in mannen) pingelde Noël Coward voor het vaderland weg en begon een gesprek met iedereen die binnen handbereik kwam.

'Ho, Malaparte! Ik heb groot nieuws voor je: de hertog van Kent is dol op je boeken.'

'Echt waar? Ik vraag me af hoe dat kan.'

'Ik eigenlijk ook. Misschien omdat hij ze nog niet heeft gelezen.'

'Prima, zeg hem dan maar dat hij daarmee door moet gaan.'

'Wat vind je van de toespraak van Mussolini van gisteren?'

'Die heb ik niet gehoord, Noël. Wat zei de Duce voor boeiends?'

'Niets. Zoals altijd heeft hij niets boeiends gezegd. Ik ben dol Mussolini, hij is een kei in consequent zijn.'

'Je hebt gelijk, Noël, hij is een kei in consequent zijn.'

'Beluister dit refrein eens, Malaparte, ik bedacht het hier op

Capri. Zeg maar of je het mooi vindt.'

*Why must the show go on?
It can't be all that indispensable.
To me, it really isn't sensible on the whole,
To play a leading role,
While fighting those tears you can't control.*

Toen stopte hij, zoekend naar de volgende woorden, hij trok een verlegen gezicht, als wilde hij zich verontschuldigen, met iets ondefinieerbaar geestigs, en de meisjes rondom de piano moesten hard lachen. Noël Coward was echt een aardige lummel.

'Het is echt een schitterend refrein. Je moet het uitwerken, maak er een heel lied van. Tot ziens, Noël.'

'Malaparte, wacht! Staat de oorlog volgens jou op uitbreken?'

'Vast wel, Noël. Er komt oorlog en Hitler gaat Europa veroveren.'

Noël Coward glimlachte flauwtjes, zonder te weten of ik het nu meende of niet. Terwijl hij het volgende lied aanving en een ober in livrei me een glas witte wijn serveerde, voelde ik iets warm en glibberigs op mijn rug, tussen mijn schouderbladen. Het was een hete adem, een paarse, warme adem, de adem van iemands blik achter me, iemand die naar me keek. Ik draaide me om.

'Goedenavond, Malaparte. Ik ben blij u weer te zien op Capri.'

Het was Axel Munthe, die goeie ouwe Axel Munthe, de beroemde Zweedse arts die wereldfaam had verkregen door zijn zoetige memoires waarvan miljoenen exemplaren zijn verkocht. Munthe was al zo lang op het eiland dat hij een wandelend meubelstuk op Capri was geworden, een rots van Capri die

rondliep met een baard, een snor, een zonnebril, een stok en een hoed.

'Goedenavond, dokter Munthe, het genoeg is geheel mijnerzijds.'

Hij zat in een fauteuil, leunde op zijn stok en had een donkere blindenbril op zijn neus. Op Capri had hij een enorme villa met een zonnig uitzicht gebouwd, maar hij zat liever in het donker in een oude stenen toren, omgeven door de wind, zijn honden en de vogels. Munthe hield niet zo van mensen; hij hield alleen van de vogels van Capri. Hij raakte pas opgewonden als hij er een hoorde kwetteren, en richtte dan als een speurhond zijn kop naar de kruinen van de bomen. Hij had een fortuin uitgegeven aan een flink stuk van de heuvel van Anacapri, bovenop, op het berggedeelte van het eiland, om er de passerende trekvogels een onderkomen te bieden, veilig voor de Caprese jagers. Hij was een ware gentleman, een meester in grootmoedigheid.

'Ik zou nooit gedacht hebben, dokter Munthe, dat ik een serieuze wetenschapper als u op zo'n lichtzinnig evenement als een feest van Mona Williams zou aantreffen.'

'Waarde vriend, vergeet niet dat ik een eigenheimer ben, en af en toe mijn gevangenis uit moet om weer aan de mensen te wennen. Vervolgens ga ik weer naar de schemer, naar mijn vogels en mijn honden. Kom me maar eens opzoeken.'

'Dat zal ik doen, dat beloof ik,' zei ik, terwijl ik wegliep de meute in, 'en doe de groeten aan uw vogels.'

Munthe en ik hadden Frans gesproken; zijn Italiaans was gebrekkig, hij zou het nooit goed onder de knie krijgen. De helft van de bewoners van Capri woonde altijd al op het eiland zonder een woord Italiaans te kennen: de Engelsen en de Amerikanen omdat ze altijd onder elkaar waren, de Fransen uit luiheid, de Duitsers uit onvermogen, Axel Munthe vanwege zijn theater.

Hij sprak Frans en hij deed alsof hij blind was om eruit te zien als een geheimzinnige patiënt, om het noordelijke romantische ondoorgrondelijke genie te spelen. Ik was de enige, denk ik, die begrepen had dat hij prima kon zien. Die avond had ik me naar hem toegewend omdat ik zijn blik had voelen boren tussen mijn schouderbladen. Het was de blik van iemand met haviksoogen, een blik die voorwerpen opdelft, die door lichamen heen kijkt.

Maar er was niets om bang voor te zijn, bedacht ik, Capri is immers een fantastische plek, waar een hoop mensen van me houden.

De gasten bleven maar in aantal toenemen en verdrongen elkaar in de vertrekken op zoek naar drank en canapéhapjes. Ze gingen van de ene op de andere begroeting over zonder op adem te komen, ik begon me ongemakkelijk te voelen. Iedereen beticht me er altijd van een exhibitionist te zijn, en mogelijk hebben ze gelijk, maar ze weten niet dat ik het liefst optreed voor vier, hooguit vijf personen.

Opeens steeg vanuit de opeengehoopte menigte in il Fortino eensgezind een ongeduldig gedaver op: plotseling was het donker op het feest neergedaald. Het was de bekende black-out, vaste prik op de eerste uren van de avond op Capri, zolang de fascistische regering niet besloten had de elektriciteit- en telefoonverbindingen met het vasteland sterker te maken. De onderbreking duurde een paar minuten, waarin in de vertrekken van il Fortino slechts de oranje kegels van de sigaretten te onderscheiden waren, en zwarte lachend tegen elkaar botsende schimmen, toen ging het licht weer aan.

Een hand deelde amicaal een klap op mijn schouder uit.

'Malaparte, wat een verrassing! Was je dan niet in Eritrea? Ik las een oorlogsverslag van je in de *Corriere della Sera*. Maar je bent hier op Capri!'

'In Eritrea zat ik een tijd geleden. Eerst beleef ik de dingen, Arturo, en pas daarna schrijf ik ze op.'

'Ik zou zeggen *lang* daarna. Je Eritreërs zullen intussen van kleur verschoten zijn.'

Arturo Assante, een advocaat en journalist uit Napels, was een pittig type, en hij wist altijd alles van iedereen. Die avond stond hij doodleuk te insinueren dat ik oorlogsverslagen vanuit huis schreef, zonder naar het front te gaan. Ik deed in de oorlog trouwens wel mee aan de gevechten, ik schoot en riskeerde mijn huid, terwijl de andere Italiaanse journalisten dekking zochten in de achterhoede.

'Neem wat champagne, Malaparte!' zei Assante, die me wees op een ober met glazen.

'Champagne?' Nee, dank je wel. Dat doet me denken aan toen ik officier in de oorlog was.'

'Dronk je champagne in de oorlog?'

'De Champagne is een Franse streek. In 1918 zijn mijn soldaten er gestorven, in Bligny,' antwoordde ik kortaf, en ik liep weg, gebruikmakend van de komst van mijn vriend Edwin Cerio.

De Duitse mitrailleurs vagen ons een voor een weg, ra-ta-ta-ta-ta-ta. Het gedaver van een kaliber .50, de heuvel die in tweeën explodeert, de door een enorme golf modder donker geworden lucht. Het halve bataljon begraven, geschreeuw, gehuil. Meteen graven. Mijn schep stuit op een merkwaardige bal. Ik haal de kop uit de modder, doe de helm af en laat hem in mijn tas vallen, bij de andere stukken vlees.

Bligny 1918. Terwijl ik op Edwin Cerio afliep, teisterden de herinneringen me als oude kogels in mijn schedel.

De natuurprofeet

CERIO WAS EEN VAN DE WEINIGE ITALIANEN op het eiland die ik hoogachtte. Hij was ontwikkeld, had gevoel voor humor, wist zich te bewegen in de society, en in het algemeen konden we goed met elkaar overweg. Daarom voelde ik, toen hij me ook al met een kwinkslag ontving, iets van ergernis.

‘Goedenavond, signor Massullo,’ zei hij met een buiging, met een bloedserieus gezicht dat hij opzette als hij geestig uit de hoek wilde komen. Alleen het grijze, licht trillende geitenbaardje verried zijn plezier. Hij had luid gesproken, zodat zo veel mogelijk mensen hem zouden horen.

‘Signor Malaparte, graag,’ antwoordde ik.

‘Maar ik hoorde dat je hier op Capri een huis op Capo Malaparte laat bouwen.’

‘Ik laat een huis bouwen op Capo Massullo, en ik heb besloten om het Capo Malaparte te noemen. Is dat soms verboden?’

‘Dan zal ik je Massullo noemen. Is dat soms verboden?’

‘Ik heb het recht om mijn naam aan te houden.’

‘En wij Caprezen hebben het recht om onze plaatsnamen te handhaven. Als we de oorspronkelijke naam voor de rots waar jij je paleis laat bouwen niet kunnen blijven gebruiken, zullen we het aan jou toeschrijven.’

‘Mijn huis is geen paleis. Het is... zoals ik. Hard. Streng. Maar vrij. En noem jezelf geen Caprees, jij met je Engelse moeder, Argentijnse vrouw en Amerikaanse schoonzus!’

Eindelijk moest Cerio lachen, en na geproost te hebben omhelsden we elkaar broederlijk, zoals we deden als we elkaar op straat op Capri tegenkwamen. Onze kleine voorstelling was door heel wat gasten bijgewoond, en ze becommentarieerden de verzoening aan het slot met een applaus.

Cerio was een soort natuurprofeet. Hij was drie jaar burgemeester van Capri geweest en had geprobeerd de kusten en de heuvels te beschermen tegen de herbergiers-bouwers die Capri in hun zak hadden en die het in die jaren volplempten met baksteen. Juist op dat moment kwamen Giorgio Cerio, Edwins broer, en Mabel, zijn schitterende Amerikaanse echtgenote bij ons staan. Voor Mabel had Giorgio Jenny, zijn vorige echtgenote, eveneens een Amerikaanse, eveneens beeldschoon en griezelig rijk, in de kou laten staan. Het schandaal op Capri was huizenhoog geweest, maar alles was weer goed gekomen toen Jenny zelfmoord had gepleegd.

‘Kom mee, kom mee naar buiten!’ spoorden Giorgio en Mabel ons aan. ‘Barbara Hutton komt eraan.’

‘Goed,’ zei ik, ‘laten we naar Barbara Hutton gaan.’

We liepen het park in. Het orkest had van Mona Williams het bevel gekregen om alleen muziek van Cole Porter te spelen, want dat was een goede vriend van haar. De dansvloer was echter onverhoeds leeggestroomd: iedereen liep in kleine groepjes de helling af naar de zee, in de geur van pijnbomen, mirtenbomen, bremstruiken. Het was donker, en op zee tekende zich in de verte een lichtende walvis af, een enorme vis vol strikjes, met fosforescerende ogen, met gouddraden. Het was de *Warrior*, het plezierjacht van Barbara Hutton, het grootste ter wereld. Mona had het kort tevoren aan haar verkocht, en nu reisde de eigenares er vrolijk de wereld mee rond. Babsie Hutton, de jongste en rijkste erfgename van Amerika, had een bemanning van vijfenveertig matrozen waardoor ze zich in alle rust aan haar lievelingssporten kon wijden: pret maken, geld verbrassen en met de verkeerde mannen trouwen.

Al kletsend met Mabel Norman liep ik het strand op. Zoals alle heel rijke vrouwen stelde de vrouw van Giorgio Cerio als

kunstenaar niets voor, maar ze was een aantrekkelijke dame.

'Malaparte, hoelang blijf je op Capri? Al eeuwen ben je hier niet te vinden.'

'Ik ga morgen weg.'

'Morgen! Vanwaar die haast?'

'Ik heb stapels werk af te wikkelen in Rome; het heeft zich in de maanden dat ik in Eritrea was opgehoopt. Ik ben alleen gekomen om te kijken of de werkzaamheden aan het huis op Punta Massullo goed verlopen. Morgen heb ik een afspraak met de bouwopzichter.'

'Hoe gaat je huis heten? Zeg niet *Villa delle Rose* of een andere kleffe naam.'

'Het gaat *Casa Come Me*, Een Huis Zoals Ik, heten.'

'Dat is een mooie naam.'

'Weet ik. Het is een mooie naam omdat het zijn ware naam is.'

Toen we bij de rotsen kwamen, hoorden we applaus en welkomstwoorden opklinken. Het bootje van de *Warrior* kon elk moment aanmeren. Vooraan stond de goddelijke Babsie Hutton tussen twee rijen gespierde matrozen, van top tot teen in een deken gehuld.

Zodra het bootje de wal raakte, kwam Mona Williams Babsie met een vreugdekreetje tegemoet, omringd door vier bedienden met fakkels. Vanuit de horde aanwezigen steeg een ovatie op, alsof George Washington op de oevers van de Delaware was geland.

Na Barbara Hutton stapte ook een bont groepje Engelse en Amerikaanse vrienden uit, producenten, regisseurs en acteurs. Alleen Lady Milbanke was aan boord van de *Warrior* gebleven, legde Barbara uit, want Lady Milbanke had hoofdpijn, en de hoofdpijnen van Lady Milbanke waren vreselijk.

'Malaparte, ken je Babsie Hutton? Als je wilt, stel ik haar aan je voor. Ze is een schat,' zei de prins van Sirignano.

'Babsie Hutton? Nee, bedankt, die interesseert me niet,' antwoordde ik, 'ik sta op het punt van trouwen.'

'Ga je trouwen?' riep mijn gesprekspartner met grote ogen uit. 'Met je schone weduwe, je Virginia Agnelli? Meen je dat? Zeg niet dat haar familie nu toestemming geeft...'

'Nee, ik trouw niet met haar. Ik trouw met mijn huis op Punta Massullo, mijn beste. Zodra het af is, ga ik er met Febo wonen.'

'Loop naar de duivel, Malaparte. Jij, met je grappen en je bas-taardhond.'

'Febo is geen bastaard. Hij is een Cirneco dell'Etna. Een oud, edel ras.'

'Hoe gaat het met Virginia, als ik het vragen mag?'

'Dat verhaal is dood en begraven. Kom mee, Sirignano, we gaan terug naar het feest, ik heb zin in een martini.'

Terug in il Fortino, waar het orkest was begonnen aan *In the Still of the Night*, kwam Chantecler ons tegemoet.

'Mensen, vanavond komen we helemaal vol te zitten. Zelfs Edda en Galeazzo zijn in aantocht!'

Chantecler wilde als kind dichter worden. Zijn vader, die een befaamd juwelier en leverancier van de Italiaanse koning was, had hem echter in het familiebedrijf gedwongen. Chantecler had zich gewroken door de meest doldwaze dandy van het eiland te worden. Met een uiterst verzorgde snor ging hij 's avonds van feest naar feest, verkleed als vrouw, als monnik, als oude Romein. Overdag pronkte hij met mauve, gele, erwtgroene kleren en hij verliet nooit het huis zonder zijn befaamde schoenen, allemaal van fijn leer, zelfs onder de zolen nog gepoetst. In zijn schitterende villa te Punta Tragara, als een theaterloge aan de zee van Capri gelegen, had hij een garderobe van meer dan tweehonderd stuks kleren, allemaal uitgestald in een

enorme salon. Hij had de mode van de rode broek gelanceerd, die eerst was verguisd en daarna door iedereen overgenomen. Net als Sirignano had Chantecler bij de vrouwen een bijna overdreven succes. Eerst putte hij ze behoorlijk uit met doldwaze nachten; daarna kleeedde hij ze uit, splitste hun zijn buitennissige, hopeloos dure juwelen in de maag. Drie jaar eerder had een Zweedse miljardair hem gek van liefde op haar schip laten ontvoeren en hem met geweld naar Zweden laten brengen. Chantecler had moeten knokken met de bemanning, in zee moeten duiken en naar Capri terug moeten zwemmen.

‘Chantecler, ook vanavond zie je dingen die er niet zijn,’ zei de prins van Sirignano op vaderlijke toon. ‘Edda Mussolini en Galeazzo zijn niet op Capri. Komen de dochter van de Duce en de minister van Buitenlandse Zaken, haar man, met alles wat er in de wereld gebeurt, volgens jou hier tijd verdoen?’

Sirignano had gelijk. Graaf Galeazzo Ciano, de schoonzoon van Mussolini, was op zijn eenendertigste de jongste minister van Buitenlandse Zaken van Europa, en had op dat moment dus wel wat anders aan zijn hoofd. Hitler vrat Europa stukje voor stukje op en Italië, dat net voet gezet had op Eritrea en Albanië, was hard bezig hem na te doen.

‘Maar ik zeg je dat ze zo dadelijk hier zijn,’ hield Chantecler vol. ‘Men heeft ze twee uur geleden zien landen met het water-vliegtuig. Ze zijn gekomen voor het feest van Mona.’

‘Chantecler, je bent gek,’ wierp Sirignano tegen. ‘Ciano heeft Rome niet verlaten. Elke dag kan de oorlog uitbreken. Zou onze minister van Buitenlandse Zaken ooit hier op Capri komen, bij Mona Williams, om zich af te geven met mensen zoals jij?’

‘Je bent zelf gek, dat je denkt af te stammen van de heilige Januarius,’ wierp Chantecler tegen, die pronkte met een merkwaardig neonblauw pak.

Op dat moment had zich bij ons een groepje verzameld onder leiding van de jonge prins Rospigliosi, een mooie lange, blonde jongen die in Oxford had gestudeerd. Rospigliosi had ons alle drie de koninginnen van de avond weten te brengen: Mona Williams, Babsie Hutton en Gracie Fields. Zoals ik ze nu naast elkaar op een bank tegenover mij zag zitten, bezorgden ze me een duizeling door de uitzonderlijke concentratie van schoonheid.

Van Mona, haar ogen, haar weergaloze elegantie en haar klasse hoeft niets meer gezegd te worden, iedereen die in die jaren *Vogue* of *Harper's Bazaar* bij de hand heeft gehad weet waar ik het over heb. Met haar benen over elkaar geslagen zat ze te roken in een uitdagende en tegelijkertijd elegante houding waartoe zij alleen in staat was. In de feestlucht, die dof geworden was door sigaren en kaarsen, leek Mona in een eenvoudig zwart jurkje met de knallende saffier van Cartier uit een schilderij van Sargent weggelopen. Ze was zoals dat jonge Caprese volksmeisje met dat geheimzinnige ondeugende dat Sargent, een zo zuivere, zo hardnekkige, zo Amerikaanse kunstenaar, urenlang dwong te poseren in de zon op de heuvels van het eiland, pogend haar donkere geheim te vatten.

Babsie Hutton droeg een op de rug diep uitgesneden groene jurk van Mainbocher. Haar huid was vol lucht en zilverig licht, hetzelfde zilverige licht dat Babsie als meisje ging zoeken op de bovenste verdieping van het Woolworth Building, de wolkenkrabber van de familie, als de dagen in New York somber waren. Met haar ogen die fonkelden als edelstenen, haar volmaakte teint, doorschijnend en parelkleurig, verblindde Babsie iedereen met haar diamanten tiara en haar dubbele *necklace* van enorme smaragden.

Gracie Fields was niet zo oogverblindend als haar twee schatrijke vriendinnen; ze had net een akelige operatie in Lon-

den ondergaan, maar had nog een buitengewone bekoring en vooral haar blik vol van die wat zorgeloze menselijkheid die in haar overeind bleef, al was zij een van de beroemdste zangeressen ter wereld, terwijl die bij de andere twee vrouwen platgeslagen was door te veel rijkdom.

Terwijl er stromen champagne en black velvet in het groepje vloeiden, was de conversatie een rumoerig mengelmoes geworden van Engels, Italiaans en Napolitaans dialect.

'Hou op met de dames lastig te vallen,' zei Rospigliosi tegen Chantecler, die Mona Williams op schoot had genomen.

'Het is niet mijn schuld als ze allemaal door mij lastiggevalen willen worden!' antwoordde Chantecler, terwijl Mona bloosde en opgetogen lachte.

De groep barstte uit in gelach. Mona was verrukt door haar Italiaanse vrienden, door de aardige, wilde Italianen die haar behandelden als een gewoon tantetje en maling hadden aan haar saffier, haar aquamarijnkleurige ogen, haar witte handschoenen, haar British nepaccent en haar foto's in de *Vogue*.

Ook Babsie Hutton was in topvorm. Niemand vroeg naar haar nieuwe echtgenoot, een Deense prins met een onuitspreekbare naam, en hun kind van drie. Babsie zat al aan haar derde brandy alexander, volgens haar werkte die als digestief. Ze klaagde over Cholly Knickerbocker, haar leugenachtige artikelen en de bladen van William Randolph Hearst die ze publiceerden. In plaats van begrip te tonen lachte Sirignano en fluisverde haar wat vunzigheden in het oor. De veroveringsstrategie van Sirignano werkte altijd: iedere winkeljuffrouw behandelen als een miljonair, en iedere miljonair als een winkeljuffrouw.

Babsie bloosde en lachte, ze lachte op haar beurt, ze kon niet meer ophouden met lachen. Niemand had kunnen bedenken dat al haar mannen op een dag haar hart zouden breken, dat haar advocaten haar zouden belazeren, dat ze Cary Grant zou

verlaten ofschoon alleen hij van haar hield, dat haar zoon jong zou sterven, dat ze door drank en drugs een skelet zou worden, dat ze door iedereen in de steek gelaten zou creperen in een hotel met amper drieduizend dollar op de bank. Die avond was de kleine Babsie gelukkig, en ze lachte, lachte, kon niet meer ophouden met lachen.

Mona stapte met een weemoedige zucht van Chanteclers bovenbenen af. 'Wat jammer dat Cecil hier vanavond niet is. Hij had een paar leuke foto's kunnen maken,' zei ze, doelend op haar persoonlijke fotograaf, haar aanbeden Cecil Beaton. In die tijd was net *Portrait of New York* van Cecil Beaton uitgekomen. In Rome had niemand het gelezen, en toch werd het door iedereen bejubeld. Ik vroeg: Heb je *Portrait of New York* van Cecil Beaton gelezen? En ze antwoordden: Ja, maar niet persoonlijk.

'Prins, is het waar dat u een afstammeling bent van de heilige Januarius?' vroeg ik aan Sirignano.

Prins Francesco Caravita di Sirignano was een van de beminlijkste mannen die God op aarde heeft neergezet. Evenals Edwin en Giorgio Cerio had ook Sirignano een Engelse moeder en een mid-atlantische onberispelijk English, iets wat goed samenging met zijn buitengewone hang om jonge meisjes op de route Londen-New York te verzamelen: hij was onstuitbaar bij het veroveren en verlaten van hen. Zijn sense of humour maakte hem in diepste wezen onbevattelijk voor het fascisme; hij was zo Olympisch onverschillig voor Mussolini en zijn schurken, dat hij in zijn huis antifascistische hymnen en liederen verzamelde – destijds gevaarlijker dan een explosief – als waren het vlinders of postzegels. Hij paarde de goede manieren van het oude Engeland aan het ongemanierde en het goede humeur van een Napolitaanse gentleman, en hij was de afstammeling van de heilige Januarius, de stadspatroon van Napels.

'Mijn familie is drie eeuwen geleden geparenteerd aan de familie De Gennaro, erfgenamen van de heilige. Sindsdien hebben we allemaal een vlek in de nek op dezelfde plaats waar de heilige Januarius in het verre 309 na Christus met een zwaardslag werd terechtgesteld als martelaar. Die vlek had mijn grootvader, daarna mijn vader, en nu heb ik hem,' en hij ontblootte zijn nek. We rekten allemaal onze hals om te kijken.

'Er is helemaal geen vlek!' riep Gracie Fields uit.

'Tuurlijk niet. Hij komt pas op op de dag van de heilige Januarius, en daarna verdwijnt hij.'

'Dat klopt, ik heb hem met eigen ogen gezien,' bevestigde ik.

'Meent u dat, Malaparte? Buitengewoon!' zei Babsie. Op hetzelfde moment ontwaarden we door een van de ruiten die op de tuin uitkeken, graaf Germano Ripandelli, de burgemeester van Capri, in gesprek met Mafalda van Savoye, de dochter van de Italiaanse koning, en met haar Duitse echtgenoot, prins Philipp von Hessen, de enige man ter wereld die op elk uur van de dag en de nacht toegang had tot de privévertrekken van Adolf Hitler.

De prins van Hessen keek verveeld om zich heen, veel aandacht verlenend aan het uitzicht en weinig aan de gasten die aan hem werden voorgesteld. Nu en dan liet hij zijn blik vallen op het interieur van de villa en vorste Mona's meubelen, haar schilderijen, haar tapijten. De prins van Hessen schafte kunstvoorwerpen aan voor de Führer, die blind op hem vertrouwde. De prins van Hessen, de schoonzoon van de Italiaanse koning, was een voorbeeldige echtgenoot (bij Mafalda had hij achter elkaar drie kinderen verwekt) en een ware aristocraat. Hij was een jonge leegloper en armoedzaaier, hij was plotseling opgetreden als interieurontwerper, hij was alleen dankzij zijn kennis rondgekomen, omdat hij een ware aristocraat was. Mede daarom vertrouwde de Führer hem blind. Niemand, ook Ma-

falda niet, begreep waarom hij af en toe driftbuien had, aanvallen van onstuitbare toorn zoals die beruchte woedeuitbarstingen van Hitler.

Philipp von Hessen draaide zich om ten einde Eddie von Bismarck broederlijk te groeten. Ze waren dikke vrienden. Eddie noemde Philipp 'Phli'. Dat was heel gewoon. De Hessens noemden elkaar onderling Fischy, Ri, Mossy, Chri, Bogie, Doggie. Ook Hitler had zijn eigen troetelnaam gekregen: in huize Hessen noemden ze hem 'Ini'. Wie weet of ook Hitler en de prins van Hessen elkaar privé Ini en Phli noemden.

'Zie je wel dat ik gelijk had?' merkte Chantecler zegevierend op. 'De prins van Hessen is gearriveerd. Als Mafalda en haar Duitse echtgenootje hier zijn, zal ook Edda wel...'

'Als je rond zijn dochter Edda blijft darren, stuurt Mussolini je in ballingschap naar Sardinië, hoor,' waarschuwde ik.

'Waarde Malaparte, de enige die tot nu toe door Mussolini in ballingschap is gestuurd, ben jij,' antwoordde Chantecler.

'Klopt het dat u in ballingschap bent gegaan, Malaparte?' vroeg Babsie Hutton met haar verrukkelijke stemmetje.

'Ja, dat klopt. Maar om serieuze redenen. En niet omdat ik met mijn dochter naar bed wilde, zoals Chantecler.'

'Maar Edda wil zelf met mij naar bed!' protesteerde Chantecler. 'Mij gaat het vooral om het verkopen van ringen, of een paar oorbellen...'

'Klopt het dat Edda vanavond ook komt? Ik zou het heerlijk vinden om haar te zien,' zei Barbara Hutton.

'En of het klopt,' zei Chantecler.

'Malaparte, waarom is Mussolini toch zo op u gebeten?' vroeg Gracie Fields.

'Dat ligt niet aan mij. De Duce zelf haalt zich altijd ellende op de hals en wordt dan kwaad als de mensen erover praten. Zo maakte hij een keer een nare periode door. Het was 1924, Mat-

teotti was net vermoord, en het fascisme zat in een crisis. De regering kon elk moment vallen, de Duce kon de situatie niet meer in de hand houden. Ik zei publiekelijk dat Mussolini beter kon aftreden, als hij de orde in het land niet kon garanderen. Daarop ontbood hij me op palazzo Venezia. Toen hij me ontvangen had, begroette ik hem met de woorden: "Tot uw orders en uw wanordes, Excellentie".'

De groep grijsde opnieuw eensgezind.

'Wie was er dat jaar vermoord?' vroeg Babsie Hutton zachtjes.

'Matteotti, schat,' fluisterde prins Rospigliosi haar in het oor, 'een Italiaanse politicus, een socialist.'

'Mussolini heeft hem laten vermoorden,' vervolgde Mona hardop, die dankzij haar stalen karakter niet bang was voor het fascisme en anders dan haar vriendin altijd *au courant* was. 'Matteotti's dood zal Mussolini onheil brengen.'

'Alsjeblieft, laat niemand dat zeggen. De Duce is zo bijgelovig als een kind,' zei ik.

'Is Mussolini bijgelovig?' zei Babsie Hutton verbaasd.

'Als hoofd van de regering dwingt hij tientallen waardevolle medewerkers in de schaduw te blijven,' legde ik uit, 'hij laat ze niet aan staatszaken deelnemen, omdat ze bekendstaan als ongeluksbrengers.'

'Bent u dan niet bang om Mussolini in het openbaar te kritiseren?' vroeg Barbara Hutton weer, steeds verbaasder, steeds argelozer in haar engelachtige verbazing.

'Hij heeft me al in ballingschap gestuurd, en ik heb mijn straf uitgezeten. De volgende stap is de doodstraf. Of een zware tuchthuisstraf. Maar Mussolini weet dat ik ook buiten Italië bekend ben. Hij kan beter geen schrijver terechtstellen. Dat zou hem niet van pas komen. Weten jullie wat hij doet om de cultuur onder controle houden? Hij laat zich het laatste boek

van een jonge auteur bezorgen, bladert het door, als het hem politiek onwelgevallig is, schrijft hij op de titelpagina 'hij moet uitgehongerd'. Daarna stuurt hij het boek naar de Minculpop, ons ministerie van Cultuur, om de onwelgevallige auteur te isoleren en kapot te maken. Maar dat valt niet altijd mee. De macht is bang voor ons schrijvers, want we staan aan de andere kant, boven de macht.'

'En u, Malaparte, hoe weet u stand te houden?' vroeg Gracie Fields.

'Mussolini laat me nu en dan arresteren, als in Rome vanuit Duitsland nazikopstukken als Göring of Himmler komen. De politie klopt 's morgens vroeg bij me aan. Ze houden me een of twee dagen vast. Als de nazi's uit Rome weggaan, word ik weer vrijgelaten.'

'Vreselijk,' verzuchtte Mona Williams, met een bliksemsnelle blik in een grote muurspiegel checkend of haar lippenstift nog in orde was.

'Daarom laat Malaparte een schitterend huis op Capri bouwen: om huisarrest opgelegd te krijgen,' zei Chantecler.

Alle aanwezige Italianen schoten in de lach, maar probeerden dat niet te laten merken: de een door van zijn glas te nippen, de ander door te hoesten, een derde door zich naar de andere kant om te draaien.

Agnitie

'EN DAAR ZAL HIJ VAST IN SLAGEN, om gearresteerd te worden.'

Dit was een nieuwe stem, maar een die ik kende. De stem van een militair, een Duitse militair die Engels spreekt. Een Duitse militair die boekenengels spreekt, hardnekkig liefdeloos geleerd in saaie privélessen.

Het was een majoor van de ss, in uniform, opgepoetst, het gezicht bedekt door een laag zweet vanwege de te zware, strakke kleding, de laarzen vers uitgewreven; hij leek op een uit een ijsemmertje gehaalde fles Riesling.

Even keken we elkaar aan, en geen van ons tweeën toonde verbazing. Er bestaan herinneringen die je bijblijven als kogels, dierbare oude kogels in je schedel.

Mijn soldaat loopt langzaam verder, met de ene hand houdt hij zijn wit-rode ingewanden vast die uit zijn buik stulpen. Met de andere hand houdt hij het geweer vast en vuurt een, twee, drie keer. Zijn gezicht oogt geel, donker en paars, zijn ogen zijn leeg, blind, de ogen van een dode. Ze treffen hem in zijn schouder en in zijn dij, toch blijft hij doorlopen, verder en verder, met de geduchte kracht die alleen doden hebben.

'U hebt gelijk,' repliceerde ik. 'Ik zal er zonder meer in slagen. In de gevangenis belanden gaat me natuurlijk af. En wel zoals het ieder ander die ik ken natuurlijk afgaat om zich als lafaard te gedragen. Geheel natuurlijk.'

Het gegons rondom nam toe, zwol aan en golfde verder. Er waren nog meer gasten op onze tafel afgekomen, om beter te

luisteren. Het orkest buiten bleef Cole Porter spelen. Ik ben dol op Cole Porter, in sommige situaties is zijn muziek onvervangbaar. Als een liedje van Cole Porter goed gespeeld wordt, is het als een roze wolk. Dat is de manier om uit te vinden of een orkest goed speelt: de muziek van Cole Porter moet op een roze wolk lijken.

'Waarde vriend Malaparte overdrijft altijd. En hij vergeet de gastvrijheid tegenover de vrienden van Italië.'

Een nieuwkomer had zich ermee bemoeid. Het was Filippo Anfuso, hoofd van het kabinet van de minister van Buitenlandse Zaken. Hij was de vertrouwensman van Galeazzo Ciano, Mussolini's schoonzoon.

Ook Anfuso was een vaste verschijning op Capri. Hij kuste de hand van Mona Williams, die verveeld de woordenwisseling tussen de ss-officier en mij volgde. Buiten was het orkest begonnen aan een swing.

'Herr Sturmbannführer,' zei Anfuso, 'ik wil graag memoreren dat wij vorig jaar op dit eiland maarschalk Göring te gast hebben gehad... Derhalve onze uitstekende banden met het Duitse volk...'

Gelach.

'Zo is het genoeg!' siste de naziofficier, hij draaide zich op zijn hakken om en dwars door de menigte om onze tafel begaf hij zich naar de uitgang. Mona Williams stond op om hem te sussen, ze liep achter hem aan zoals iedere brave gastvrouw zou doen, maar zonder veel haast.

In het vertrek daalde een stilte neer. Alleen Noël Coward was te horen, nog altijd dollend aan de piano met zijn meisjes, die alle dicht eromheen stonden, droomden van Broadway en hun heupen lieten golven op het ritme van de muziek.

*Why kick up your legs
When draining the dregs
Of sorrow's bitter cup?
Because you have read
Some idiot has said,
'The curtain must stay up'*

'Wat zei die Duitse officier? Waarom is hij weggegaan?' vroeg Babsie Hutton.

'Hij is beledigd omdat ik even in de lach schoot bij de naam van maarschalk Göring,' antwoordde ik quasi deemoedig.

Als bij toverslag ging de groep gasten die zich dicht om ons heen had gevormd uiteen. Sirignano, Chantecler en Rospigliosi waren echter, zij het verstoord, op hun plaats gebleven. Anfuso spoedde zich naar mij, nam me bij de arm en trok me mee de tuin in.

'Wil je nu eens een keer ophouden, Malaparte? Vanavond ben je echt uit op narigheid.'

'Je weet dat ik narigheid nodig heb, een schrijver moet altijd narigheid hebben. Wat schrijft hij anders?'

'Doe niet zo idioot. Weet je wie die officier is?'

'Zeg jij het maar.'

'Het is een ss-officier van Himmler. In Duitsland hebben ze al een hekel aan je sinds je *Techniek van de staatsgreep* hebt geschreven, want je hebt Hitler voor gek gezet. Je hebt gezien dat hier vanavond de prins van Hessen is. Wil je dat de Führer Mussolini vraagt om je in ballingschap te sturen?'

'Ze hebben me al ballingschap gegeven. Ze hebben me voor een aardig tijdje op Lipari vastgezet.'

'En dat zullen ze weer doen, als je niet uitkijkt. Maar ditmaal laten ze je niet in Italië: ze sturen je naar onze kolonies in Libië, bij de bedoeïenen.'

Hij mocht me, Filippo Anfuso. Ook de prins van Sirignano mocht me. Heel wat mensen mochten me op Capri. Het mooie aan een plek als Capri (en er zijn er maar weinig van op de wereld) is dat je er zo wel bevindt dat je bevriend raakt met een hoop mensen die je elders in een oog zouden spugen. Dat meen ik serieus.

'Malaparte, luister naar me alsjeblieft. Je tijdschrift, *Prospettive*, is een geweldig tijdschrift. Een van de beste die ik heb gelezen. Je hebt een hoop geld verdiend door de bestellingen die Ciano je bezorgd heeft. Veertigduizend exemplaren in één klap, voor het nummer over de burgeroorlog in Spanje. Fantastisch toch? Maar je moet de zaak niet overdrijven. Je bent niet onkwetsbaar. Ciano heeft je een keer uit de puree geholpen. De volgende keer krijgt hij dat misschien niet voor elkaar.'

'Hou op, Anfuso. Ik weet hoe ik me moet gedragen.'

'Nee, dat weet je niet. Met die ss-majoor heb je het al eens, een paar jaar geleden, aan de stok gehad. Waar of niet?'

'Ik zie dat jij ook zo je spionnen hebt.'

'Praat geen onzin. We zitten op een eiland van tien vierkante kilometer. Als jij in je huis op Capo Massullo moet niezen, zeggen ze van de andere kant van het eiland *Salute*.'

Anfuso omknelde stevig mijn arm, terwijl hij me recht in de ogen keek. Toen, seconden later, liet hij los.

'Malaparte, ik ken jou. Maar velen willen je niet kennen. Ze verafschuwen je alleen maar. Vergeet dat nooit.'

Anfuso draaide zich abrupt om en keerde terug naar het feest. Prinses Mafalda van Savoye en de prins van Hessen waren naderbij gekomen. Anfuso wilde de twee hoogheden zijn hulde betuigen. De prins van Hessen geewde, en terecht, want zijn voorouders waren al vier eeuwen prinsen van den bloede, terwijl de vrouw des huizes een stalknecht uit Kentucky was. Alle gasten vroegen zich af wat Hitler de komende dagen, de

komende weken zou gaan doen. Soms zagen ze de prins uit het vertrek van de Führer komen, naar verluidt om zes uur in de ochtend. De geeuw veranderde pas in een glimlach toen zijn vriend Eddie von Bismarck eraan kwam, de zogenaamde minnaar van Mona, die bang was voor nazi's, maar niet voor zijn vriend Phli.

Het was donker. De zee, daar beneden, op het strand, waar Babsie Hutton aan wal was gegaan, wierp tentakels van schuim, van brak water, van zwart zilt slijm op de rotsen. Het was een zwarte zee, het leek op motorbenzine, olie, zwart schoensmeer. Het deed me denken aan de olie van de Amerikanen, aan de olie die Matteotti's dood was geworden, maar ik verdreef die gedachte, ontkende die. Ik keek in de verte. Het lichtende silhouet van de *Warrior*, die teruggevaren was op zee, was klein geworden.

Hoe meer ik die gedachte verdreef, hoe meer ze terugkwam.

Op de achterbank van de auto slaan twee mannen Matteotti in elkaar. Zijn gezicht zit onder het bloed, maar hij houdt stand, schreeuwt, trapt van zich af. De auto slipt, zigzagt. Houd hem tegen, verdomme! Een flits van staal, een mes dat uit een zak opduikt en in Matteotti's buik verdwijnt, tussen zijn zwarte colbert en zijn das. Alles wordt rustig, de auto gaat weer de rijweg op. De lucht in de wagen is warm en zacht, maar er zit iets hards in, een kille doodskern.

Zo is het genoeg, dacht ik.

Met een kreet riep ik Filippo Anfuso, voordat hij door de menigte gasten werd opgeslokt: 'Ze zeggen dat er oorlog komt, in september, dat Hitler Polen gaat binnenvallen. Is dat zo?'

Anfuso draaide zich even om, alvorens te verdwijnen: 'Nee, dat is niet zo. Er komt helemaal geen oorlog.'

Ik keek Anfuso na en ontwaarde in het gedrang een edel, treurig vrouwengezicht, het gezicht van Mafalda van Savoye. De prinses liep gearmd met haar man, de prins van Hessen, bijgenaamd Phli, en keek naar de zee. Mafalda zag me in het donker, en glimlachte. Het was een mooie, strenge glimlach, vol treurnis en menselijkheid. Ze wist nog niet, kon niet weten dat haar maar een paar jaar resteerden om te leven, want de oorlog zou komen en de Duitsers zouden haar laten sterven in een concentratiekamp, in Buchenwald, alleen en door iedereen vergeten, zelfs door haar vader, de koning van Italië, en haar kinderen zou ze nooit meer terugzien. Ze kon niet bedenken dat ze in Buchenwald zou sterven, uitgerekend zij, die zich een Duitse prinses voelde, van Duitsland hield en die in gedachten trouw aan Hitler had gezworen.

Ik bleef een paar minuten in de tuin luisteren naar het geluid van de zee. De zee was zwart en loeide, mekkerde, jammerde. Dat is geen goed teken, zei ik bij mezelf; als de zee zo jammert is dat geen goed teken. Ik moet naar huis, bedacht ik, Febo wacht, ook hij zal horen hoe de zee jammert. Het is geen goed teken, Febo hoort dat soort dingen meteen.

Intussen had Mona, misschien om de aandacht af te leiden van mijn woordenstrijd met de Sturmbannführer, die bij de gasten ongetwijfeld van mond tot mond ging, opdracht gegeven om van start te gaan met het vuurwerk. Een groene, fosforescerende roos ging met een fluwelen geritsel boven ons hoofd open, gevolgd door een knal. Er volgden talloze salvo's, vergezeld van enorme rode, blauwe, groene orchideeën in een regen van witte, gele en paarse gruisdeeltjes boven het park van il Fortino. Gelukkig, dacht ik; door de knallen en flitsen kon niemand horen hoe de zee jammerde, en ongerust worden. Dat gejammer bracht ongeluk, dat zou iedereen merken. Het bracht oude herinneringen, vol dood.

Matteotti's lijk languit op de grond. Vier mannen vertrappen het, schoppen ertegen, springen er woest op, als op een matras. Uit Matteotti's mond komt een zwart, klevendig slijm. Het lijkt op bloed, maar het is olie. Zwarte stroompjes druppelen uit zijn neus, uit zijn oren, uit zijn ogen, uit zijn opengesneden buik. Matteotti is geen mens, hij is een pop vol olie.

Genoeg, zei ik. Zo is het genoeg.

Nu speelde het orkest voluit, de mensen dansten, de temperatuur was mild. Op de dansvloer zag ik prinses Nadejda de Braganza tekeer gaan, zo mooi, zo jong, zo gelukkig met haar flits-scheiding in Reno, zo hongerig naar mannen dat niemand had kunnen voorspellen dat ook zij nog maar kort te leven had, dat ze zeven jaar later in Londen zelfmoord zou plegen.

Ik keek naar de maan, de maan van Capri, de maan van Zuid-Italië, die zo anders is dan de maan elders in de wereld. Het is een warme maan waarvan druppels honing vallen, een maan die je soms, als je op de Solaro op je tenen staat zou kunnen likken, en als niemand dat doet, dan is dat omdat ze dat geheimpje niet kennen, ze weten niet dat je op Capri op de Solaro maar op je tenen hoeft te staan en hup, je kunt de maan likken, en ontdekken dat het een bitterzoete maan is die smaakt naar witte wijn, naar zeewater, laurier, ananas, honing.

Iets verderop hoorde ik twee stemmen, man en vrouw, een korte woordenwisseling. Ze staan onder een boom, hij schudt haar aan de arm, gromt iets in Napolitaans dialect, wat ik niet goed versta, en loopt weg. Zij blijft tegen de boom geleund, slaat haar handen voor haar gezicht, misschien huilt ze. Dan gaat ze rennen, ze wil weer naar binnen, waar het feest is, maar ziet me niet, botst vol tegen me op.

Een snelle uitwisseling van banale excuses, neemt u me niet

kwalijk ik wilde niet, welnee, alstublieft, het is mijn schuld, hebt u zich bezeerd? Precies de tijd om in het halfduister vaag haar profiel, haar weelderige haar waar te nemen, haar geur te ruiken (het was *Shocking* van Schiaparelli, in Parijs rook je dat in die jaren overal) en haar te zien wegrennen, de villa van Mona in.

Ik ging weer naar binnen. Ik had zin om wat op mezelf te blijven. Ik begaf me opnieuw naar de bibliotheek, waar ik midden in de meute een mooi boekenmeubel opmerkte uit het Venetiaanse Settecento, dat enkele oude boeken bevatte. Er zaten verscheidene gasten omheen, en een paar van hen snuffelden in de banden. Ik liep er ook op af, en op de rug van een band las ik een curieuze titel:

BEESTENBOEVEN

Ik wilde bijna het boek uit de kast halen toen prinses Maria Anna Pignatelli Aragona Cortés, bijgenaamd Mananà, op me af kwam, een verarmde en wat geëxalteerde edelvrouw die was uitgenodigd omdat ze afstamde van de onderkoning van Spanje, van een paus en zelfs van de conquistador van de Amerika's, Hernán Cortés. Mananà's gezicht zat onder het loodwitte blanketsel, als een spook, haar ogen waren zwart omrand en ze droeg een pony, ze was kunstenaress en bij haar thuis gebruikte ze uitsluitend zwartzijden lakens.

'Malaparte, stop! Mij is gezegd dat u ruziemaakt met Duitse officieren. Pas op, dat zijn gevaarlijke lui,' zei de prinses met haar wat schelle stem.

Ik nam haar hand in de mijne, en streelde die.

'Dat is heel goed van u, prinses. Maar u hoeft zich geen zorgen over mij te maken.'

Iedere prinses is er dol op dat een gentleman tegen haar zegt

dat ze goed is, en haar behandelt als een moeder.' Prinses Maria Anna Pignatelli Aragona Cortés, bijgenaamd Mananà, ging in een leunstoeltje zitten, ik knielde naast haar. Om ons heen dronken, lachten en rookten mensen.

Ik draaide me om naar het boekenmeubel en zocht met mijn blik het boek dat mijn nieuwsgierigheid had gewekt. Maar zijn plaats was leeg: iemand had het eruit gelicht.

Ik keek in de rondte en zag de Sturmbannführer met een boek in zijn hand de bibliotheek uit lopen. Ik kon mijn verbazing niet verhelen.

'Is er iets mis?' vroeg Mananà.

'O, niets van belang. Ik wilde even ergens naar kijken, maar iemand heeft het meegenomen. Waar hadden we het over?'

'Dat ik me zorgen over u maak, Malaparte! Ze hebben u een officier horen uitlachen.'

'Laat maar zitten. Ik loop geen enkel risico. Het is alleen maar een technische aangelegenheid. De weinige zetten die je doet moeten juist zijn. Zoals wanneer je een vrouw verovert.'

Op dat moment hoorde ik mijn laatste woorden vanzelf ver van mij weg reizen en als toverkogels tussen de hoofden van de gasten door slingeren, en toen het gezicht, de hals, de ogen, de lippen van een vrouw verderop raken, een vrouw van wie ik de stem en geur kende, die ik zelfs al had aangeraakt, maar die mijn ogen nog niet kenden.

Ook zij leek me op dezelfde manier, blindelings, op te graven, als een speurhond. Soepel glipte ze tussen ruggen, armen en buiken door, ontweek het enorme achterwerk van barones Soldatenkov. Zonder pardon liet ik prinses Pignatelli bijgenaamd Mananà zitten, en in no time stonden de vrouw en ik tegenover elkaar te glimlachen in de menigte, zonder goed te weten wat we moesten zeggen.

'Mag ik me opnieuw verontschuldigen?' zei ze wat houtherig.

'Zo-even in de tuin viel ik bijna boven op u.'

'Laat me niet bijdehand uit de hoek komen. Als u me kent, weet u dat ik een flapuit ben.'

'U hebt gelijk. Het is een geweldig toeval. Ik houd van uw boeken. Maar ik had niet gedacht u hier tegen te komen. En ik had zeker niet gedacht boven op u te vallen...!' zei ze lachend. 'Maar u hebt gelijk, laten we bijdehante opmerkingen vermijden. Het is warm hier, zullen we naar buiten gaan?'

Een Vrouw Zoals Ik

WE BRACHTEN EEN HALFUUR DOOR in het park van il Fortino, zonder elkaar iets speciaals te vertellen, niets interessants, zoals dat gaat als je het beste voor later wilt bewaren. We spraken al wandelend tussen de bomen, recht voor ons uit kijkend, alleen nu en dan elkaars gezicht monsterend, om te begluren welk effect een bepaald woord, een zin, een stilte had teweeggebracht. Ik hoefde haar niet aan te kijken; ik wist al hoe ze in elkaar stak, want ik had haar altijd zo gewild; een vrouw om trots op te zijn, een vrouw om van te houden zoals ik van mezelf zou kunnen houden, als ik een vrouw was. Ik had haar altijd zo gewild, Een Vrouw Zoals Ik. Slank en zacht, haar heupen vol en stevig, haar hoofd helemaal bedekt met donkere stevige krullen, maar zacht als de veren van exotische dieren; haar mond ruimhartig, haar stem vol warme, onbekende fantasieën; haar ogen heel licht, bijna schijnend; haar voorhoofd open en melkachtig, waar licht en schaduw elkaar zacht afwisselen, en waar ik misschien op een dag mijn landschap, mijn zonsondergang en mijn lot zou vinden.

‘We zouden zo de hele nacht kunnen praten,’ zei ik na een tijdje.

‘Dat klopt, de hele nacht,’ antwoordde ze.

‘Hoe heet u?’

‘Lucia. Ik heet Lucia.’

‘Dat is een mooie naam. Het betekent “de lichte”. Misschien wel de mooiste vrouwen naam die er in het Italiaans bestaat.’

‘Eigenlijk ben ik Duitse. Maar alleen van origine.’

‘Daarom zijn uw ogen dus zo licht, bijna wit. U bent Duitse.

Dan is het Hitler die u naar me toestuurt. Om me het zwijgen op te leggen.’

Ze lachte. ‘Zelfs Hitler zou Malaparte niet kunnen laten zwijgen.’

‘Alsjeblieft, Lucia, noem me Curzio.’

‘Goed. Of liever Kurt Suckert? Of Curtino?’ zei ze opnieuw lachend.

Ik bleef staan en beroerde haar arm met de mijne. ‘Hoe weet je hoe ik als jongen heette?’

Ze zei me wat iedereen wist: ‘Je bent een van de populairste, bestbetaalde schrijvers van Italië. En ook de intelligentste, de ontwikkeldste, de origineelste. Je schuwt het risico niet. Je kan zelfs Mussolini aan. Vrouwen krijg je bij de vleet. Alle kleren staan je allemaal hetzelfde: allemaal goed. Je bent lang, je bent slank. Goed geproportioneerd. Eerst was je Kurt Suckert, de zoon van een Duitse wever die zich in Toscane had gevestigd. Een vroegrijp literair talent, bijna een wonderkind. De oorlog in Frankrijk, de medaille de valeur in het bloedbad van Bligny, de diplomatieke carrière die je toen hebt laten liggen voor de literaire, een paar jaar in Rome om naam te maken, op zoek naar de juiste ingangen. Toen de eerste boeken, in eigen beheer, en toen het succes. Eerst was Kurt Suckert, Kurt Erich Suckert, als het ware de zoon van Duitsland. Nu ben je Curzio Malaparte, een groot schrijver, een van de beste zonen van Italië. En de geruchten over jou doen de ronde.’

‘Voor iemand die me nooit persoonlijk kende, weet je heel wat over ondergetekende,’ zei ik.

‘Jij bent een groot schrijver, ik een vurig bewonderaarster. Bovendien is het allemaal gemeengoed.’

Ze had gelijk. Hoe kon ik denken dat de mensen het zich niet herinnerden, het niet wisten? Dat mijn vader Duitser was, dat Curzio Malaparte nu al jaren mijn pseudoniem was, bij minis-

terieel decreet gelegaliseerd, was geen geheim. En dat ze me in Prato, in mijn geboortestad, in de familie Curtino noemden, ach, dat wisten wel vijfhonderd mensen.

‘En jij?’ vroeg ik.

Lucia geeuwde.

‘Een minder interessant verhaal. Moeder Napolitaans, verarmde adel, en vader Duitse artillerieofficier. Ze maakten kennis tijdens een vakantie van hem in Sorrento, korte verlovingstijd, huwelijk in Duitsland en voortijdige scheiding wegens onverenigbaarheid van karakter. Mijn moeder keert terug naar het vaderland en sterft jong. De jonge Lucia, door twee tantes opgevoed, haalt haar diploma en gaat lesgeven op school. Zoals je ziet, het kan allemaal in een telegram. Zullen we binnen wat gaan drinken?’

Een schooljuffrouw. Zo aanbiddelijk, bedacht ik, terwijl we ons naar binnen begaven, en ze was alleen maar schooljuffrouw.

‘Ik heb niemand die meeloopt naar mijn hotel,’ zei ze toen.

Precies op dat moment zagen we drie figuren onze richting uit komen. De eerste was Ripandelli, de fascistische burgemeester van Capri. De andere twee waren onbekenden: een gedrongen, dikke man, met een lichte overjas aan, en een die langer, slanker was, een haviksneus, bijna helemaal kaal.

‘Signor Malaparte, er zijn hier twee mensen voor u,’ zei Ripandelli met een zekere gêne, nu hij me in vrouwelijk gezelschap had aangetroffen. Lucia leek geschrokken, zette onmiddellijk een stap opzij en keerde terug naar het feest.

‘Zeer vereerd, signor Malaparte. Mijn naam is Bianchi,’ zei de kleinste van de twee, me de hand drukkend. ‘En dit is mijn collega Marelli. We zijn van de OVRA.’

Ripandelli liep weg en liet ons terzijde staan.

‘Heel goed, wat wilt u controleren? Wilt u dat ik u mijn huis laat zien?’ zei ik kalm.

Ik was gewend aan dat soort mensen; om uiteenlopende redenen had ik de laatste jaren heel wat van hen ontmoet. Het meest interessante aspect van de OVRA is dat niemand wist wat het was en hoe het werkte. Men kende niet eens goed de betekenis van die afkorting; verklaringen waren er te over, maar niet één officiële. De naam OVRA rymde op ‘piovra’ (octopus), en misschien had Mussolini het daarom wel bedacht, om het vaag dreigende idee van een glibberig dier mee te geven, dat zich onder water voortbeweegt en overal komt.

De OVRA stuurde je in ballingschap op een eilandje. Ze liet je ontslaan of je moest van hen slapen boven op een pijler van gewapend beton in navolging van vage, toevallige regels zoals de ronselende militie: burgers en militairen, barmannen en gedeputeerden, hotelportiers en journalisten, huisvrouwen en hoeren. Het was de garantie dat niemand in Italië rustig kon slapen, omdat ieder gesprek afgeluisterd kon worden, ieder gebrek aan fascistisch vuur opgemerkt, iedere uiting van wantrouwen in het regime vastgelegd in een enorm dossier met naam en toenaam, en des te beter als de aanklachten lasterlijk en de veroordelingen onterecht waren, want de ware macht bedient zich niet van het recht, maar van de opwelling. Er waren rustige gepensioneerde dames, die door de politie betaald per trein Italië rondreisden, vriendschap sloten met reisgenoten om ze kwaad te laten spreken van de Duce, ze noteerden naam en toenaam en gaven hen aan. Er waren meisjes die hun ex-verloofden lieten aanhouden, jongeren die hun broer verrieden, vaders die hun zoon verkochten, zakenlieden die met een goed opgezette lastercampagne van hun partner, hun werknemer, hun concurrent af kwamen. Er waren kinderen geronseld door de Balilla, de fascistische jeugdorganisaties, om te bespioneren wat hun ouders dachten van het fascisme, Mussolini, het regime. En ik wist dat iemand elke dag mijn post las, mijn tele-

foon afluisterde, mijn vrienden controleerde, want inmiddels behoorde ook ik, een fascist van het eerste uur, bij degenen die je niet meer kon vertrouwen.

‘De hele dag zijn we al naar u op zoek, signor Malaparte,’ zei Marelli, de lange kale. ‘We hebben u wat mee te delen. Er loopt een strafonderzoek naar u, met de beschuldiging van moord.’

Na afgesproken te hebben voor de volgende dag bij mij thuis, verdwenen de twee van de OVRA weer met hun mond vol pastetjes, en bleef ik alleen achter. Ik keek naar de maan. Hij druppelde geen honing meer, hij was niet meer warm en bitterzoet: hij zag er koud en slap uit als een kwal. Het was een glibberige, dode maan, hij deed enkel denken aan de volgende dag, aan het verhoor van 14.00 uur bij de OVRA, aan de vragen die ze me wilden stellen, die ik ten dele al voor me zag maar niet kon raden, als gonzende vliegen in een donkere kamer.

Ik hoorde de muziek van het orkest weer spelen in de villa van Mona. Ik kon teruggaan naar het feest, op zoek gaan naar Lucia en die avond mezelf terugvinden in het diepst van haar schooljuffrouw-tjesziel. Of gaan slapen, en overpeinzen hoe ik het verhoor van morgen aan moest gaan.

Ik moest goed nadenken alvorens te handelen. Elke stap van mij zou zwart-op-wit blijven, ingekerfd door mijn eigen pen.

Die avond leefde ik dan ook niet een echt leven, maar was ik dat (als iedere schrijver) aan het vertellen. Daartoe was ik gedwongen. Na geschreven te hebben zou ik er niet meer op terug kunnen komen. Wat geschreven was, was geschreven. Ik zou er niets aan kunnen veranderen.

Wilt u weten waarom?

Omdat ik dood was.

Over de auteurs

Het schrijversechtpaar Rita Monaldi en Francesco Sorti heeft ruim een dozijn boeken gepubliceerd, internationale bestsellers die in 26 talen zijn vertaald en in 60 landen zijn verschenen, waaronder vijf romans over de spion van de Zonnekoning Atto Melani (Pistoia 1626 – Parijs 1714): *Imprimatur*, *Secretum*, *Veritas*, *Mysterium* en *Dissimulatio*.

Als recentste Nederlandstalige editie verscheen laatstgenoemde titel als de miniroman *Versluiering*, ter gelegenheid van Juni – Maand van het Spannende Boek 2011, een initiatief van Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek. *Versluiering* was een literaire pendant, ofwel een parallelle vertelling – ‘de andere kant van het verhaal’ – bij *Mysterium*, het derde deel in de Atto Melani-reeks. Dat was tevens het laatste boek van Monaldi & Sorti dat in een Nederlandse vertaling (door Jan van der Haar, zoals alle Monaldi & Sorti-boeken) verscheen.

Na 15 jaar afwezigheid uit de Nederlandse boekenwereld zijn Monaldi & Sorti eindelijk terug — met een spannende vertelling waarin de opkomst van fascisme en oorlogsdreiging aan het eind van het interbellum haar schaduw vooruitwerpt op een manier die in onze tijd maar al te herkenbaar is.

Voor meer informatie over Monaldi & Sorti en hun literaire oeuvre: www.attomelani.net

BIBLIOGRAFIE MONALDI & SORTI

Zevendelige reeks Atto Melani:

Imprimatur (2002, Italiaanse editie in Nederland 2006)

Secretum (2004)

Veritas (2006)

Mysterium. De tetralogie van Moebius.

Verhalen met twee kanten (2011)

Versluiering (literaire pendant bij *Mysterium*)

(verkorte CPNB-editie, 2011)

Nog niet gepubliceerd in de Atto Melani-reeks:

Versluiering (onverkorte versie, wel al in het Italiaans

verschenen als *Dissimulatio* (2017)

Unicum

Opus (literaire pendant bij *Unicum*)

Historische teksten Atto Melani, bezorgd door Monaldi & Sorti:

De geheimen van het conclaaf (2005)

Gli intrighi dei Cardinali (2016)

De ring van Moebius, ofwel Van de Geschiedenis

en de Roman (om maar te zwijgen van de filosofie)

(Belle van Zuylenlezing, 2008)

Trilogie Salai:

De twijfel van Salai (2007)

Het ei van Salai (2008)

La Riforma di Salai (2019) (nog niet in Nederlandse vertaling gepubliceerd)

Malaparte. Morte Come Me (2016)

Trilogie Dante di Shakespeare (nog niet in Nederlandse vertaling gepubliceerd):

Amor ch'a nullo amato (2021)

Ahi, serva Italia! (2022)

Come è duro calle (2024)

Aldus Boek Compagnie, met in onze bedrijfsnaam en het logo een verwijzing naar drukker, grammaticus en uitvinder van het cursieve schrift Aldus Manutius (1449-1515), is een zelfstandige en onafhankelijke uitgeverij voor fictie en non-fictie, die zich wil onderscheiden door een persoonlijke, aandachtige auteursbegeleiding, nauwkeurige redactie, en uitmuntende vormgeving en typografie.

De uitgeverij is in februari 2016 opgericht door Fred Baggen. Ons fonds begon ijzersterk met *Onder correctoren*, het leukste boek over tekstcorrectie, spelling en taal. Binnen de eerste twee maanden na verschijnen werden er ongeveer 250 exemplaren verkocht. En dat voor een titel die strikt in eigen beheer was gepubliceerd, dus zonder distributie via het Centraal Boekhuis.

Niet alleen werkte Aldus Boek Compagnie de afgelopen jaren op uitvoerende wijze aan boeken, ook ondernam schrijver / uitgever / vertaler Fred Baggen pogingen om via bemiddeling boeken tot stand te laten komen, dat wil zeggen: grote uitgeverijen enthousiasmeren om het oeuvre van Monaldi & Sorti opnieuw in de Nederlandse taal uit te geven, met de goedkeuring van het schrijversechtpaar uiteraard. De historische roman-serie over Atto Melani, de spion van de Zonnekoning, is al sinds 2011 niet meer in het Nederlands vertaald.

Vier jaar lang benaderde de zelfverklaarde Monaldi & Sorti-fan een dozijn uitgevers — tevergeefs.

Totdat... Rita en Francesco besloten de vruchteloze pogingen van Fred Baggen te honoreren en hem de vertaalrechten te gunnen van hun voor de Strega-prijs genomineerde roman *Malaparte. Morte Come Me*. Aan hem en zijn bescheiden uitgeverijtje de eervolle taak om Monaldi & Sorti weer in de Ne-

derlandse boekhandels te krijgen — met een historische roman die tijdloos aansluit bij de huidige gebeurtenissen op het politieke wereldtoneel.

Op 13 mei 2026 is het eindelijk zover: de dag waarop de CPNB Thrillerweken van start gaan, verschijnt de literaire thriller *Malaparte. Een Dood Zoals Ik*.

Over nieuwe titels informeren wij u op onze website en via de media. Aldus Boek Compagnie is ook te vinden op Facebook, Instagram en YouTube.

Dit gratis leesfragment wordt u aangeboden
door Aldus Boek Compagnie

Deze Nederlandse vertaling is een eenmalige speciale editie.
De uitgever doet een eenmalige donatie aan War Child.
De auteurs ontvangen geen honorarium.

Fred Baggen en Aldus Boek Compagnie spreken hun welgemeende dank uit aan Monaldi & Sorti voor het gunnen van de vertaal- en publicatierechten van deze uitgave.

Dit boek is gezet uit het lettertype Aldus (korps 11, interlinie 15).
Al het mogelijke is gedaan om de rechthebbenden van het beeldmateriaal te achterhalen. Wie van mening is enig recht te kunnen doen gelden met betrekking tot (een) afbeelding(en), gelieve zich tot de uitgeverij te wenden.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en / of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Datamining (tekst / beeld) van deze uitgave is zonder schriftelijke toestemming van de uitgever niet toegestaan.

Malaparte. Een Dood Zoals Ik (geïllustreerde editie)
Copyright © 2016 Rita Monaldi & Francesco Sorti
Vertaald door Fred Baggen
Copyright Nederlandse vertaling © Fred Baggen
Oorspronkelijke titel *Malaparte. Morte Come Me*,
in 2016 gepubliceerd door Baldini+Castoldi, Milaan

De Nederlandse vertaling is gebaseerd op de Italiaanse uitgave *Malaparte. Morte Come Me*.

Omslagontwerp en binnenwerk Aldus Boek Compagnie
Omslagfoto voorzijde Hamilton Wright / Associated Press.
De foto van drie dames die genieten van een drijvende lunch in zee op het eiland Capri, voor de kust van Napels, werd gemaakt op de historische datum 1 september 1939, de dag waarop nazi-Duitsland Polen binnenviel en de Tweede Wereldoorlog uitbrak.

Foto auteurs privéarchief
Druk vooruitboekje Scanlaser Zaandam

Gegevens van de in mei 2026 te verschijnen oplage
Druk Wilco Amersfoort
ISBN 978 94 92819 39 0 | NUR 305
www.aldusboekcompagnie.nl

Het eiland Capri, augustus 1939. Italië is in de greep van het fascisme, de Tweede Wereldoorlog staat op het punt uit te breken. Tijdens een schitterend feest onder de sterrenhemel, waar aristocraten, naziofficieren en Amerikaanse miljonairs elkaar ontmoeten, wordt de schrijver, vrouwenversierder en fascistische Curzio Malaparte (1898-1957) – op dat moment een internationale bekendheid – aangesproken door de geheime politie van Mussolini: hij wordt beschuldigd van de moord op een jong Engels meisje, een dichteres, die een paar jaar eerder op mysterieuze wijze van een klif is gevallen.

Wie probeert Malaparte erin te luizen? Zou het de SS-officier kunnen zijn met zijn onafscheidelijke bloeddorstige dobermann? En wat heeft het vreselijke (en ware) geheim uit het verleden van Adolf Hitler te maken met het complot tegen hem?

Malaparte worstelt om de nachtmerrie die hem achtervolgt een stap voor te blijven en vertrouwt op zijn verstand, een charmant meisje met onvermoede talenten en de wonderbaarlijke hulp van een Amerikaanse journalist, de perfecte gentleman, die is voorbestemd om het hoofd van de Amerikaanse militaire inlichtingendienst in Europa te worden.

Ondertussen knallen de champagnekurken, speelt het orkest verder en drijven de Europese nouveaux riches hulpeloos af naar hun ondergang. Maar Malaparte speelt dat spel niet mee: hij is geen passief slachtoffer maar vastbesloten om zijn huid te redden, en de psychische wonden die hem als oorlogsheld meer dan twintig jaar geleden werden toegebracht te boven te komen.

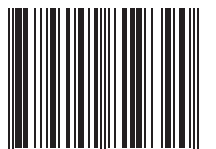
Malaparte. Morte Come Me was een groot succes bij lezers en critici, won de Noir Mediterraneo-prijs voor misdaadromans en stond in 2017 op de shortlist van Premio Acqui Storia, een literaire prijs voor historische fictie, en de Premio Strega, de meest prestigieuze Italiaanse literaire prijs. Nu, tien jaar na verschijning, is deze literaire thriller eindelijk beschikbaar in een Nederlandse vertaling!

‘Een formidabel staaltje schrijverschap – een bijzonder moeilijke exercitie, die Monaldi & Sorti hebben doen slagen. Een grootse viering van de schoonheid van het verhaal.’

— *Walter Veltroni, Italiaans cultureel boegbeeld en thrillerauteur; oud-minister van Cultuur en vicepremier*

Deze Nederlandse vertaling is een eenmalige speciale editie.
De uitgever doet een eenmalige donatie aan War Child.
De auteurs ontvangen geen honorarium.

ISBN 978-94-92819-39-0

9 789492 819390 >

Aldus Boek Compagnie